

جزوه جامع عربی یازدهم تجربی و ریاضی تألیف: نعمت اله مقصودی سال تحصیلی: ۱۳۹۶

الدرس السادس: آتھ مای شیمیل: آنا ماری شمیل

شرح المفردات:

کلمه	نوع کلمه	ترجمه
تُعَدُّ	فعل مضارع مجهول - ثلاثی مجرد	به شمار می رود
المستشرق	اسم فاعل	شرق شناس
درَّسَتْ	فعل ماضی - ثلاثی مزید	تدریس کرد
جامعات	اسم - جمع مونث سالم	دانشگاهها (جمع: جامعة)
كانت تُلقِي	فعل ماضی استمراری - ثلاثی مزید	ارائه می کرد
مُحَاضِرَات	اسم - مصدر ثلاثی مزید	سخنرانیها (جمع: محاضرة)
أَلَفَتْ	فعل ماضی - ثلاثی مزید	تألیف نمود

تَرْجَمَةُ الْفِعْلِ الْمُضَارِعِ (۲)

در ادامه موضوع درس گذشته پیرامون عوامل مؤثر بر ترجمه فعل مضارع، به گروه دوم از کلماتی می‌رسیم که در ساختار و معنای فعل مضارع تغییراتی به وجود می‌آورند. این کلمات عبارتند از:

حروف: لَمْ - لَ (أمر) - لا (نهی)

۱- «لَمْ»

- این حرف، معنای فعل مضارع را به ماضی ساده یا نقلی منفی تبدیل می‌کند و مانند «ما» نفی در معنای فعل مضارع تأثیر می‌گذارد ← ماضی منفی در زبان عربی: ما + فعل ماضی یا لم + فعل مضارع

مثال:

- تَكْتُبُ: می نویسی
 - تَسْمَعُونَ: می شنوید
 - يُجِلْسْنَ: می نشانند
 لَمْ تَكْتُبْ: ننوشتی / ننوشته‌ای
 لَمْ تَسْمَعُوا: نشنیدید / نشنیده‌اید
 لَمْ يُجِلْسْنَ: نشانند / نشانده‌اند

۲- «لِ» أمر

این حرف به معنای «باید» است و فعل مضارع ساده را به مضارع التزامی تبدیل می کند. البته توجه کنید که این کلمه فقط بر سر فعل های (اول شخص و سوم شخص) وارد می شود. مثال:

- نَرْجِعُ: برمی گردیم
- يُسَاعِدُونَ: کمک می کنند
- يَذْهَبُونَ: می روند
- لِنَرْجِعُ: باید برگردیم
- لِيُسَاعِدُوا: باید کمک کنند
- لِيَذْهَبُوا: باید بروند

نکته ۱: البته به این موضوع هم توجه کنید که حرف «لِ» فعل مضارع را به مضارع التزامی مثبت تبدیل می کند و اگر حرف «لَا» نهی بر سر فعل های (اول شخص و سوم شخص) وارد شود، فعل مضارع را به مضارع التزامی منفی تبدیل می کند. مثال:

- يُشَارِكُونَ: شرکت می کنند
- تُسَافِرُونَ: مسافرت می کنیم
- لَا يُشَارِكُوا: نباید شرکت کنند
- لَا تُسَافِرُوا: نباید مسافرت کنیم

نکته ۲: تاکنون با چند نوع از حرف «لِ» آشنا شدید که برخی قبل از اسم و برخی دیگر قبل از فعل قرار می گیرند. انواع «لِ» عبارت است از:

- ✓ «لِ» به معنای (مال، از آن): لِمَنْ هَذِهِ الْحَقِيبَةُ: این چمدان (مال، از آن) چه کسی است؟
- ✓ «لِ» به معنای (برای): اشتریتُ هَذِهِ الْحَقِيبَةَ لِّلسَّفَرِ: این چمدان را برای سفر خریدم.
- ✓ «لِ» به معنای (داشتن): لِي صَدِيقٌ حَمِيمٌ فِي الْمَدْرَسَةِ: من دوستی صمیمی در مدرسه دارم.
- ✓ «لِ» به معنای (باید): لِأَجْتَهِدُ فِي دُرُوسِي أَكْثَرَ: باید در درس هایمان تلاش بیشتری کنم.
- ✓ «لِ» به معنای (تا): هُوَ يَذْهَبُ إِلَى الْمَكْتَبَةِ لِيُطَالِعَ دُرُوسَهُ: او به کتابخانه می رود تا درس هایش را مطالعه کند.

نکته ۳: حرکت «لِ» با ضمایر به غیر از (ي) به فتحه و پس از حروف (و- ف) به ساکن تبدیل می شود:

با ضمایر: لَكُمْ، لَهُمْ، لَكَ، لِي...

با حروف (و- ف): وَلْتُسَاعِدْ: باید کمک کنیم / فَلْيَعْمَلْ: پس باید انجام دهند.

- ۱- حروف (لَمْ - لِمَ - لِمَا) - لا (نهی) نیز بر ساختار و معنای فعل مضارع تأثیر می گذارند.
- ۲- حرف (لَمْ) فعل مضارع اخباری مثبت را به ماضی ساده یا نقلی منفی تبدیل می کند.
- ۳- حرف لِمَ (امر) به معنای «باید» است و معنای فعل های (اول شخص و سوم شخص) را به مضارع التزامی مثبت می کند.
- ۴- حرف «لا» نهی، معنای فعل های (اول شخص و سوم شخص) را به مضارع التزامی منفی می کند.

اختبر نفسك:

ترجم العبارات حسب ما تعلمت من القواعد.

- لنستمع إلى محاضرة الأستاذ.
- هم لم يتوقعوا هذه المساعدة من جانبكم.
- لمن هذه الجوار؟
- لا تظلم كما لا تُحِبَّ أن تُظلم.

انتخب الجواب الصحيح.

- ۱- عَلَيْكَ بِالْمُحَاوَلَةِ، وَ..... فِي حَيَاتِكَ. أَنْ تَيْئَسَ كَيْ تَيْئَسَ لَا تَيْئَسَ
- ۲- أَنَا..... فِي السَّنَتَيْنِ الْمَاضِيَتَيْنِ. لَنْ أُسَافِرَ لَمْ أُسَافِرْ لِكَيْ أُسَافِرَ
- ۳- أُرِيدُ..... إِلَى سَوَاقِ الْحَقَائِبِ. أَنْ أُذْهَبَ لَمْ أُذْهَبْ إِنْ أُذْهَبَ
- ۴- هُوَ..... إِلَى الْمَلْعَبِ غَدًا. لَنْ يَرْجِعَ مَا رَجَعَ لَمْ يَرْجِعْ
- ۵- مَنْ..... يَنْجَحُ فِي أَعْمَالِهِ. لَا يَجْتَهِدُ يَجْتَهِدُ